

ПРОГРАМА ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Гусаківського НВК.

*Автор програми Гаврон Романія Романівна
заступник директора з виховної роботи*

МІСІЯ ШКОЛИ.

Виховувати всебічно розвинуту гармонійну особистість, формувати свідому дисципліну, культуру поведінки, національну свідомість та самосвідомість, екологічну культуру і активну громадянську позицію.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.

Проблеми школи III тисячоліття складні і багатогранні. І одна із них – збереження цілісності навчально-виховного процесу. У виховній роботі, школа, опирається на сукупність ідей, поглядів, установок, що складають єдину програму.

Школа вважає своїм першочерговим завданням створити умови для формування людини нового типу, інтелектуальної, творчої, ініціативної, самостійної свідомої особистості з громадянською позицією, почуттям національної гідності. Вона покликана стати тим місцем для особистості учня і вчителя, де буде духовно збагачуватись кожен учасник навчально-виховного процесу, де буде формуватись громадянська зрілість і особиста відповідальність за свій вклад у національно-культурне відродження України, у розбудову держави.

Сучасна освіта вимагає створення нової системи виховання, яка раціонально поєднувала б зміст, форми і методи впливу на формування особистості. Тому, педагогічний колектив школи, розуміючи потребу докорінного переосмислення виховної системи, насамперед виходить з таких позицій:

1. Визнання того, що школа – навчальний заклад, покликаний відповідати потребам і умовам сучасного стану соціального розвитку України та забезпечувати освітні потреби села.

2. Школа має бути конкурентоздатною й престижною, а це можливо лише в режимі неперервного розвитку і творчого пошуку прогресивних технологій, методик зростання професіоналізму на педагогічному та управлінському рівні.

Керуючись нормативно-правовими документами з питань організації виховного процесу в закладах освіти, в Шандрівській загальноосвітній школі I-III ступенів було розроблено власну програму виховної роботи школи.

Напрями реалізації програми спрямовані на забезпечення умов для гармонійного розвитку дитини, реалізації та вдосконалення творчого потенціалу особистості, формування її загальної культури, адаптації до життя в суспільстві й створення основ для усвідомленого вибору та освоєння професії, закладено основи технології саморозвитку та самовиховання особистості.

Програма розрахована на весь період виховної діяльності з учнями 5-11 класів враховуючи їхні вікові, індивідуальні та психолого-педагогічні особливості.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ.

Мета:

✓ створити ефективну модель виховної системи в школі на основі національних і загальнолюдських цінностей;

✓ систематизувати виховні завдання та цілі, які спрямовані на розвиток високоінтелектуальної, компетентної, свідомої, творчої особистості з громадянською позицією, здатної до життєтворчості і самореалізації у різних сферах життєдіяльності.

Завдання:

- ✓ дотримуватися принципів виховання, визначених концептуальними засадами Національної програми;

- ✓ створити програми виховання для кожного класу з урахуванням індивідуально-педагогічних можливостей класних керівників, батьків, а також результатів вивчення рівня фізичного, соціального, психічного та духовного розвитку учнів;

- ✓ підпорядкувати цілі, завдання, форми виховної роботи з учнями вихованню духовно багатой особистості, морально і фізично здорової, гармонійно розвиненої, гуманної, зі стійкими моральними переконаннями, свідомого громадянина України;

- ✓ сформувати зміст виховного процесу та системи виховної роботи на основі впровадження національних та загальнолюдських цінностей у всі сфери діяльності;

- ✓ оптимально поєднувати форми і організацію виховної роботи: індивідуальної, групової, колективної;

- ✓ створити належні умови для особистісного зростання кожного учня;

- ✓ співпрацювати з органами учнівського самоврядування;

- ✓ інтегрувати зусилля батьківської громади, представників державної влади, громадських та благодійних організацій, правоохоронних органів та установ системи охорони здоров'я.

В основу Програми покладено принципи:

- ✓ врахування індивідуальних особливостей, темперамент, нахили, здібності, вікові особливості кожної дитини;

- ✓ створення сприятливих умов для виховання учнів, формування у них почуття власної значущості й необхідності;

- ✓ гнучкість і доцільне використання педагогічних методів і прийомів;

- ✓ використання виховних навичок протягом усього життя;

✓ визнання дитини найвищою цінністю, розуміння та прийняття її такою, якою вона є;

✓ формування рівня загальної та духовної культури, світогляду;

✓ віра у сили та здібності учнів, заохочення до самовиховання і самовдосконалення.

Умови реалізації Програми:

✓ наявність відповідного матеріального-технічного та науково-методичного забезпечення;

✓ врахування мети, ідеалів, змісту і форм Програми національного виховання;

✓ координація всіх виховних заходів;

✓ чітка організація виховної діяльності всього педагогічного колективу;

✓ створення оптимального психологічного клімату в педагогічному колективі школи.

Необхідною умовою успішної реалізації Програми є: надання методичної допомоги класним керівникам у розробці тематики виховних справ та плануванні виховної роботи з класом; участь органів шкільного самоврядування в діяльності виховної системи закладу.

Однією з головних умов успішної реалізації Програми – співпраця з соціально-психологічною службою, батьківським комітетом школи та громадськістю.

Основними групами методів виховного впливу є:

1. Методи формування свідомості особистості: бесіди, лекції, методи дискусії, переконання, навіювання, приклад.
2. Методи організації діяльності, спілкування, формування позитивного досвіду суспільної поведінки: педагогічна вимога, громадська думка, довір'я, привчання, тренування, створення виховних ситуацій, прогнозування.

3. Методи стимулювання діяльності і поведінки: гра, змагання, заохочення, покарання.
4. Методи самовиховання: самопізнання, самооцінювання, саморегуляція.

Використання цих методів забезпечить формування в учнів практичних умінь і навичок самовиховання та подальшого самовдосконалення.

Програма виховання учнів реалізується у процесі організації:

- ✓ Навчально-виховної діяльності.
- ✓ Позаурочної та позакласної діяльності.
- ✓ Роботи учнівського самоврядування.
- ✓ Взаємодії з батьками, громадськими організаціями, державними установами.

Програма складається з таких напрямків виховання:

- ✓ Родинно-сімейне виховання.
- ✓ Громадянське виховання.
- ✓ Військово-патріотичне виховання.
- ✓ Моральне виховання.
- ✓ Превентивне виховання.
- ✓ Формування здорового способу життя
- ✓ Трудове виховання та профорієнтація.
- ✓ Екологічне виховання.
- ✓ Художньо-естетичне виховання.

Всі ці напрямки виховання тісно пов'язані між собою і мають спільну мету, але знаходять різні шляхи її досягнення. До кожного з них входять традиційні і нетрадиційні форми та методи роботи з класними колективами: години класного керівника, години спілкування, бесіди-роздуми, конкурси, рольові ігри, тренінги, брейн-ринги, вікторини, тестування тощо.

Планування діяльності адміністрації закладу здійснюється у «Інформаційно-організаційному блоці», який має на меті:

- ✓ визначення актуальних проблем виховної діяльності закладу;
- ✓ розробку програм виховної діяльності класних колективів;
- ✓ розробку та затвердження виховної системи школи;
- ✓ діагностику рівня вихованості учнів;
- ✓ планування та організацію роботи відповідно до змісту Програми;
- ✓ організацію діяльності методоб'єднання класних керівників школи;
- ✓ розробку та впровадження системи виховних заходів;
- ✓ організацію роботи соціально-психологічної служби;
- ✓ організацію спільної роботи школи, сім'ї та громадськості.

Очікувані результати рівня вихованості учнів:

- ✓ високий рівень самовиховання, самооцінки, самоконтролю;
- ✓ критичність мислення;
- ✓ комунікабельність і контактність;
- ✓ уміння бачити та самостійно вирішувати проблеми;
- ✓ знаходити раціональні шляхи вирішення завдань;
- ✓ творчість мислення та генерування нових ідей;
- ✓ уміння працювати в колективі;
- ✓ стійка і позитивна самостійність у діяльності та поведінці;
- ✓ прояв активної громадської та громадянської позиції.

ЗМІСТ ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

I. Родинно-сімейне виховання.

Ціннісне ставлення до своєї родини, до школи.

Мета: гармонійний всебічний розвиток дитини, підготовка її до життя в існуючих соціальних умовах, реалізація її творчого потенціалу, формування у дітей моральних цінностей з позиції її добра, справедливості, правди, людяності,

розуміння пріоритету виховання дітей у сім'ї та гуманних взаємин між членами кожної родини, важливості ролі сім'ї у житті суспільства, створення сприятливої трудової атмосфери в сім'ї, виховання національної свідомості і самосвідомості, культури поведінки в сім'ї, залучення до традицій родинно-побутової культури українців, активної участі у всенародних і сімейних святах.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні бесіди;
- ✓ виховні години;
- ✓ круглі столи;
- ✓ місячник родинно-сімейного виховання;
- ✓ засідання родинного клубу «Професія моїх батьків»;
- ✓ клуб дідусів і бабусь «Родина»;
- ✓ родинні свята «Від серця до серця хай іде доброта», «Зоряний олімп», «Свято матері»;
- ✓ спортивні змагання «Тато, мама, я – спортивна сім'я»;
- ✓ загальношкільні родинні свята «День знань», «Останній дзвоник», «Випускний вечір», «Знайомство з першою вчителькою», «Дні відкритих дверей» для батьків;
- ✓ персональні виставки творчих робіт батьків.

II. Громадянське виховання.

Ціннісне ставлення до суспільства.

Мета: сформувати свідомого громадянина; патріота, професіонала, тобто людину з притаманними їй особистісними якостями й рисами характеру, світоглядом і способом мислення, почуттями, вчинками та поведінкою, спрямованими на розвиток демократичного громадянського суспільства в Україні.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні бесіди;
- ✓ виховні години;

- ✓ місячник громадянського виховання;
- ✓ дні відкритих дверей;
- ✓ День самоврядування;
- ✓ вибори лідера учнівського самоврядування;
- ✓ конференції;
- ✓ конкурси читців;
- ✓ Дні рідної культури;
- ✓ конкурси;
- ✓ шкільний музей;
- ✓ книжкові виставки.

III. Військово-патріотичне виховання.

Ціннісне ставлення до держави, Батьківщини.

Мета: забезпечити морально-політичну і практичну підготовку щодо виконання обов'язку - захисту незалежної Батьківщини, військової служби у Збройних Силах України. Головними завданнями є формування психологічних та морально-вольових якостей (стійкості, мужності, готовності до подвигу, самопожертви), особистісних поглядів на сучасні події; самовиховання і самопідготовка, спрямовані на оволодіння певними світоглядними знаннями і уявленнями, фізичний розвиток особистості.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні бесіди;
- ✓ місячник патріотичного виховання;
- ✓ уроки мужності, уроки солдатської слави за участю ветеранів Великої Вітчизняної війни;
- ✓ загальношкільна акція «Пам'ять»;
- ✓ круглі столи;
- ✓ конференції;
- ✓ святкова програма «Для вас, ветерани»;

- ✓ розважальні конкурсні програми, присвячені Дню Збройних сил та Дню захисника Вітчизни «А ну-мо, хлопці!», «Як піду я у солдати»;
- ✓ відвідування музеїв Великої Вітчизняної війни, Збройних Сил України;
- ✓ спартакіада допризовників;
- ✓ зустрічі юнаків з військовослужбовцями.

IV. Моральне виховання.

Ціннісне ставлення до людей.

Мета. Прищеплення і розвиток моральних почуттів, міцних переконань і потреби поводити себе згідно з моральними нормами, прийнятими в суспільстві; формування цілісної моральної особистості, яка включає такі гуманістичні риси, як доброта, чуйність, милосердя, увага, толерантність, совість, чесність, справедливість, людська гідність, повага і любов до людей, правдивість і скромність, сміливість і мужність. Зміст морального виховання включає принципи, норми, правила моралі та прогресивні традиції, які становлять частину духовного життя народу. Це народні традиції, шанобливе ставлення до Батьківщини, суспільства, праці, до людей і самих себе.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні години;
- ✓ виховні бесіди;
- ✓ районні проекти «Від серця до серця»;
- ✓ місячник морального виховання;
- ✓ участь у Всеукраїнських акціях «Голодомор 1932-1933 років. Україна пам'ятає», «Запали свічку пам'яті»;
- ✓ виставка-презентація «Хліб духмянний»;
- ✓ святкування українських народних свят «Різдва Христового», «Великодня», «Покрови»;
- ✓ заходи до Дня пам'яті аварії на ЧАЕС;

- ✓ загальношкільна акція «Турбота», присвячена Дню інвалідів;
- ✓ загальношкільна акція «Подаруй книгу другу», присвячена Всесвітньому дню бібліотек;
- ✓ робота волонтерського загону «Довіра».

V.Превентивне виховання.

Ціннісне ставлення до себе.

Мета: формування правової свідомості на основі тих правових знань, уявлень, переконань, що склалися в нашому суспільстві, почуттів, що регулюють поведінку: почуття законності обраної мети, правомірності шляхів її реалізації, справедливості, активної протидії порушникам законів нашої країни; докорінне підвищення правової культури всіх учасників навчально-виховного процесу; формування здорового способу життя, попередження асоціальних проявів серед учнів, профілактика вживання наркотичних речовин.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні бесіди;
- ✓ виховні години;
- ✓ анкетування;
- ✓ моніторинг;
- ✓ Рада з профілактики;
- ✓ КВК;
- ✓ брифінги за участю правоохоронців;
- ✓ зустрічі учнів з правоохоронцями;
- ✓ конкурс «На кращу організацію правової освіти і превентивного виховання»;
- ✓ конкурс творів «Якби я був начальником ДАІ», «Я маю право»;
- ✓ засідання юридичної вітальні;
- ✓ усні журнали до Дня прав людини, Дня ООН;

- ✓ оформлення куточків права;
- ✓ Дні відкритих дверей у вузах юридичного спрямування;
- ✓ перегляд документальних фільмів.

VI. Формування здорового способу життя.

Ціннісне ставлення до здоров'я, пропаганда здорового способу життя.

Мета: забезпечення повноцінного розвитку дітей і молоді, охорони та зміцнення їхнього здоров'я, формування фізичних здібностей особистості, гармонії тіла і душі; виховання потреби у регулярних заняттях фізичною культурою і дотриманні режиму дня, у прагненні до оволодіння санітарно-гігієнічними знаннями і навичками, утвердження здорового способу життя, формування вміння правильно поводитись у критичних життєвих ситуаціях і надавати необхідну допомогу собі та оточуючим; використання історичного національного досвіду здорового способу життя; формування рис лицарства і мужності, самовдосконалення тіла й духу.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні години;
- ✓ виховні бесіди;
- ✓ місячник здорового способу життя;
- ✓ День здоров'я;
- ✓ круглі столи за участю медичного працівника школи, батьків-лікарів;
- ✓ перегляд документальних фільмів;
- ✓ загальношкільна акція «Не пали!»;
- ✓ заходи до Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом;
- ✓ акція «Разом подолаємо туберкульоз»;
- ✓ конкурс соціальної реклами;
- ✓ спортивні змагання;
- ✓ виставки літератури, творчих робіт;
- ✓ оформлення тематичних стендів постійного і змінного характеру;

- ✓ групи здоров'я, спортивно-хореографічні групи.

VII. Трудове виховання та профорієнтація.

Ціннісне ставлення до праці.

Мета: формування творчої працелюбної особистості, виховання цивілізованого господаря, свідомого ставлення до праці як вищої цінності людини і суспільства, готовності до життєдіяльності і праці в умовах ринкових відносин, формування в учнів розуміння загальних основ сучасного виробництва, вміння включатись у виробничі відносини, виховання дисциплінованості, організованості, бережливого ставлення до суспільної і приватної власності, природних багатств.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ місячники благоустрою;
- ✓ організація чергування по школі та в класі;
- ✓ санітарні дні;
- ✓ День довкілля;
- ✓ робота гуртків трудового спрямування;
- ✓ книжкова лікарня;
- ✓ вивчення українських народних ремесел;
- ✓ профорієнтаційні екскурсії на підприємства.

VIII. Екологічне виховання.

Ціннісне ставлення до природи.

Мета: забезпечити підростаюче покоління науковими знаннями про взаємозв'язок природи і суспільства, допомогти зрозуміти багатогранне значення природи для суспільства в цілому і кожної людини зокрема, сформулювати розуміння, що природа - це першооснова існування людини, а Людина - частина природи, виховати свідоме добре ставлення до неї, почуття відповідальності за навколишнє середовище як національну і загальнолюдську цінність, розвивати

творчу активність щодо охорони та перетворення оточуючого середовища, виховувати любов до рідної природи.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ акція «Зелений клас»;
- ✓ виставка тварин «Мій домашній улюбленець»;
- ✓ акції «Посади своє дерево», «Допоможи птахам узимку», «Збережемо первоцвіти для майбутніх поколінь»;
- ✓ Свято осені, свято «Зустріч весни»;
- ✓ виставки ікебан «Дари осені»;
- ✓ захист екологічних проектів;
- ✓ створення куточків живої природи;
- ✓ відзначення Дня води, Дня Землі.

ІХ. Художньо-естетичне виховання.

Ціннісне ставлення до культури, мистецтва.

Мета: формування основ естетичної культури, естетичних норм і принципів, переконань та ідеалів, естетичного сприймання та емоційного ставлення до прекрасного, духовне збагачення учнів, розширення їх світогляду, оволодіння цінностями і знаннями в галузі світового та народного мистецтва, музики, архітектури, побуту, ремесел; озброєння школярів естетичними знаннями, виховання художнього смаку, вироблення естетичної активності, бажання вносити прекрасне у життя, примножувати культурно-мистецькі надбання народу. Розвиток в учнів власних спостережень, пізнавальних інтересів у певній галузі знань до технічної творчості, моделювання, винахідництва, сприяння інтелектуальному, емоційному та естетичному розвитку школярів, уміння бачити пізнавальні проблеми у сфері науково-технічної, художньої, декоративно-прикладної творчості, еколого-натуралістичній, туристсько-краєзнавчій, фізкультурно-спортивній діяльності.

Орієнтовні форми роботи:

- ✓ виховні бесіди;
- ✓ виховні години;
- ✓ місячник художньо-естетичного виховання;
- ✓ виставки художніх робіт учнів;
- ✓ концертні програми;
- ✓ загальношкільні свята;
- ✓ відвідування учнями музеїв, театрів, виставок, Національного цирку;
- ✓ робота гуртків художньо-естетичного спрямування;
- ✓ організація роботи гуртків за інтересами;
- ✓ залучення дітей до участі у шкільних, районних, міських конкурсах, фестивалях, виставках;
- ✓ сприяння поширенню учнівських робіт у засобах масової інформації;
- ✓ персональні виставки-презентації творчих робіт учнів;
- ✓ конкурси читців, вокалістів, хореографічної;
- ✓ зустрічі з творчими людьми;
- ✓ залучення творчо обдарованих дітей до участі у шкільних заходах;
- ✓ галерея дитячих робіт;
- ✓ заохочення обдарованих дітей (нагородження грамотами, подяками, дипломами).